

عنوان طرح پژوهشی: طراحی الگوی برنامه ریزی درسی و تدوین سند حرفه صنعت برق با رویکرد شایستگی

مجری طرح: داود توکلی

سال اجرا: ۱۳۹۷

چکیده:

تحقیق حاضر از نظر هدف از نوع تحقیق کاربردی و از نظر روش مطالعه از نوع تحقیقات توصیفی است. بدین معنا که تیم های تحقیقاتی حاضر در پروژه دست به مطالعات جهانی و تطبیقی با عنایت به عبور از سطح Global به Local و زیر ساخت های جامعه بومی اقدام می نماید. برای گردآوری اطلاعات در این تحقیق از روش مصاحبه و مشاهده میدانی و مطالعه اسنادی و همچنین از روش جلسات بارش مغزی بهره گرفته می شود. همچنین در مطالعات بین المللی از شیوه جستجوی مدل های رایج و تقریب آن به ساختارهای جامعه بومی با روش تطبیق استفاده می گردد. برای مطالعه و اعتبار بخشی مدل یا مدل های مستخرج از روش خبرگان حرفه ای استفاده شده است. تحقیق حاضر از نظر زمانی در سال 1397 - 1398 انجام گردیده است. جمع آوری اطلاعات و تجزیه و تحلیل و همچنین تدوین استانداردهای شایستگی و استانداردهای سنجش عملکرد تحقیق در این بازه زمانی اجرا می شود. تحقیق حاضر از نظر مکانی در واحدهای صنعتی و تجاری برق شرکت های آسانسوری، برق صنعتی، لوازم خانگی و برق ساختمان انجام گردیده است. جامعه آماری در این تحقیق شامل اسناد بالادستی، مشاغل ایران و مطالعات اسناد، مدارک و سوابق بین المللی و همچنین از مهمترین بخش های جامعه آماری شاغلین و جامعه خبرگان در حرف برق است که در طی جلسات متعدد از نظرات آنها استفاده و بهره برداری شده است. نمونه آماری مورد استفاده شامل منابع در دسترس و پیشینه داخلی. منابع قابل دریافت و پیشینه بین المللی، شامل اسناد و مدارک علمی. خبرگان و ایجاد بانک اطلاعاتی و ابزارهای پژوهش: پرسشنامه برای شناسایی مشاغل و اعتبار بخشی سند حرفه. -مصاحبه با صاحبان مشاغل و خبرگان حرف برق و کارگاه دیکوم می باشد.

امروزه تصور ادامه زندگی بدون وجود انرژی برق امکانپذیر نیست. استفاده از برق در همه زوایای زندگی از جمله خانه، اجتماع، محل کار و ... عمومیت یافته و این انرژی نقشی زیرساختی در جامعه مدرن امروزی را ایفا می کند. از این رو وجود نیروی انسانی توانمندی که استمرار استفاده از برق را در ابعاد مختلف زندگی اجتماعی امکانپذیر سازد، از ضروریات اصلی این جوامع به شمار می رود. مشاغل برقی را می توان در سه طبقه کلی دسته بندی نمود: اول «تامین انرژی برق» که از آن با نام صنعت برق نام برده می شود و شامل سه بخش اصلی تولید برق، انتقال برق و توزیع برق می گردد. این صنعت در تمام کشورها از بخش های زیربنایی کشور به شمار می رود. دوم «برق صنعتی» که کاربرد انرژی برق در تولید و توسعه اقتصادی کشور می باشد. سومین طبقه به عنوان «برق ساختمان» موسوم است که کاربرد انرژی برق در حیات اجتماعی و ایجاد رفاه در زندگی را در بر می گیرد. با توضیح فوق میتوان دریافت که مشاغل برقی تا چه حد در تمامی زوایای حیات اقتصادی و اجتماعی کشور حضور داشته و ارتقای توانمندی نیروی انسانی شاغل در این مشاغل، چه نقش مهمی در کارایی و اثربخشی استفاده از این نعمت گرانبها را به دنبال خواهد داشت. هدف از انجام این پروژه شناسایی مشاغل، تجزیه و تحلیل حرف و تدوین شایستگی ها برای شاغلین صنعت برق است. اگر آموزش ها از طریق تجزیه و تحلیل وظایف، تکالیف و کارهای یک شغل طراحی و تدوین شود یا به عبارتی آموزش بر تکالیف و شایستگی های شغلی بازار کار منطبق بوده و در راستای تکنولوژی های بروز بخش باشد، باعث خود اشتغالی، افزایش توانایی های دانش، مهارت و قدرت درک شاغلین بخش شده و سبب افزایش بهره وری، راندمان تولید، سلامت تولید و انجام مطلوب تر کار در محدوده وظایف شغلی شده و افراد را برای احراز شغل، حرفه و کسب و کار آماده می نماید. اولین گام برای آموزش های مهارتی مبتنی بر شغل، شناسایی و طبقه بندی مشاغل بازار کار می باشد. در بخش برق این شناسایی توسط دانشگاه صنعت آب و برق و اتحادیه های برق با همکاری وزارت کار و امور اجتماعی، سازمان آمار و متولیان آموزش بخش برق صورت می گیرد در این راستا از تجربیات و طبقه بندی مشاغل در و ... نیز استفاده می شود و با دادن کد بین المللی به شغل ISCO، O'Net کشورها و سازمان های جهانی مثل مربوطه و بومی سازی برخی از مشاغل خاص کشور سعی در بین المللی کردن آموزش های مهارتی و همگام سازی با بازار کار جهانی را دارد این مهم در بسیاری از کشورها که از سازمان صلاحیت حرفه ای برخوردار هستند کاملاً شناخته شده است. برای انجام تجزیه و تحلیل شغل، ابتدا

وظایف و تکالیف شغلی در قالب یک تیم توسط کارشناسان آموزش، متخصصین و شاغل فعال در بخش استخراج شده و و سپس برای هر وظیفه چند کار و برای هر کار مراحل کاری تدوین می شود. برای انجام بهینه و مطلوب مراحل کاری، دانش تئوری و عملی مرتبط با آن کار طراحی و تدوین می شود. از مزایای دیگر این پروژه سطح بندی مشاغل در یک حوزه شغلی است و مسیر ترقی و ارتقاء را برای شاغلین ترسیم می نماید و این انگیزه را برای شاغلین ایجاد می کند تا خودشان را به کمک آموزش های مهارتی ارتقاء دهند. از سوی دیگر یکی از ضرورت ها و الزامات رشد و توسعه اقتصادی، نظام آموزش برای ایجاد مهارت های لازم سرمایه انسانی است و در این میان آموزش های فنی و حرفه ای تلفیقی است از علم، فن و هنر و نقش بسیار مهمی در تامین نیروی انسانی کارآمد ایفا نموده و مضمونی توسعه ای دارد. هدف از این آموزش ها، افزایش توانایی های دانش، مهارت و قدرت درک افراد و انجام مطلوبتر کار در محدوده وظایف شغلی است.